

**SCIENTIFIC
COLLECTION
INTERCONF**

No **106**
April, 2022

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 5th
International Scientific
and Practical Conference

**RECENT SCIENTIFIC
INVESTIGATION**

OSLO, NORWAY

26-28.04.2022

InterConf
Scientific Publishing Center

SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF»

No 106 | April, 2022

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference

RECENT SCIENTIFIC INVESTIGATION

OSLO, NORWAY

26-28.04.2022

NORWAY
2022

UDC 001.1

S 40 *Scientific Collection «InterConf», (106): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Recent scientific investigation» (April 26-28, 2022).* Oslo, Norway: Dagens næringsliv forlag, 2022. 529 p.

ISBN 978-82-7346-353-1

EDITOR

Anna Svoboda
Doctoral student
University of Economics, Czech Republic
annasvobodaprague@yahoo.com

COORDINATOR

Mariia Granko
Coordination Director in Ukraine
Scientific Publishing Center InterConf
info@interconf.top

EDITORIAL BOARD

Temur Narbaev (PhD)
Tashkent Pediatric Medical Institute,
Republic of Uzbekistan;
temur1972@inbox.ru

Nataliia Mykhalitska (PhD in Public Administration)
Lviv State University of Internal Affairs, Ukraine

Dan Goltsman (Doctoral student)
Riga Stradiņš University, Republic of Latvia;

Katherine Richard (DSc in Law),
Hasselt University, Kingdom of Belgium
katherine.richard@protonmail.com;

Richard Brouillet (LL.B.),
University of Ottawa, Canada;

Stanyslav Novak (DSc in Engineering)
University of Warsaw, Poland
novaks657@gmail.com;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),
Japan Science and Technology Agency, Japan;

Mark Alexandr Wagner (DSc. in Psychology)
University of Vienna, Austria
mw6002832@gmail.com;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),
Transilvania University of Brasov, Romania

Svitlana Lykholat (PhD in Economics),
Lviv Polytechnic National University, Ukraine

Dmytro Marchenko (PhD in Engineering)
Mykolayiv National Agrarian University
(MNAU), Ukraine;

Rakhmonov Aziz Bositovich (PhD in Pedagogy)
Uzbek State University of World Languages,
Republic of Uzbekistan;

Mariana Vereskliia (PhD in Pedagogy)
Lviv State University of Internal Affairs, Ukraine

Dr. Albena Yaneva (DSc. in Sociology and Antropology),
Manchester School of Architecture, UK;

Vera Gorak (PhD in Economics)
Karlovarská Krajská Nemocnice, Czech Republic
veragorak.assist@gmail.com;

Polina Vuitsik (PhD in Economics)
Jagiellonian University, Poland
p.vuitsik.prof@gmail.com;

Elise Bant (LL.D.),
The University of Sydney, Australia;

George McGrown (PhD in Finance)
University of Florida, USA
mcgrown.geor@gmail.com;

Vagif Sultanly (DSc in Philology)
Baku State University, Republic of Azerbaijan

Kamilə Əliağa qızı Əliyeva (DSc in Biology)
Baku State University, Republic of Azerbaijan

If you have any questions or concerns, please contact a coordinator Mariia Granko.

The recommended styles of citation:

1. Surname N. (2022). Title of article or abstract. *Scientific Collection «InterConf», (106): with the Proceedings of the 5th International Scientific and Practical Conference «Recent scientific investigation» (April 26-28, 2022).* Oslo, Norway; pp. 21-27. Available at: [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)
2. Surname N. (2022). Title of article or abstract. *InterConf, (106), 21-27.* Retrieved from [https://interconf.top/...](https://interconf.top/)

This issue of Scientific Collection «InterConf» contains the International Scientific and Practical Conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

©2022 Ühingu Teadus juhatus
©2022 Authors of the abstracts
©2022 Scientific Publishing Center «InterConf»

contact e-mail: info@interconf.top

webpage: www.interconf.top

TABLE OF CONTENTS

BUSINESS ECONOMICS			
Болгов В.Є. Єфремова О.І.		АНАЛІЗ ВПЛИВУ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ПЛАНУВАННЯ БЮДЖЕТУ ПІДПРИЄМСТВА	9
Лопатін А.О. Іщенко Н.М.		НАУКОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ПРОЦЕС ВИБОРУ ПОСТАЧАЛЬНИКА СИРОВИНИ»	13
Шевченко І.Ю.		СТРАТЕГІЯ АВТОВИРОБНИКА RENAULT НА РИНКУ ЛЕГКОВИХ АВТОМОБІЛІВ В УКРАЇНІ	23
REGIONAL ECONOMY			
Мусатаєва А.А. Асылбеков А.Т.		ӨҢІРДІҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ТАРТЫМДЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ	25
Тумарханов И.И. Самедова Э.Р.		ОЦЕНКА ПОТЕНЦИАЛА АГРАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА И ПЕРЕРАБОТКИ В ОСВОБОЖДЕННЫХ ОТ ОККУПАЦИИ РАЙОНАХ	34
INTERNATIONAL ECONOMICS AND INTERNATIONAL RELATIONS			
Гусенко О.С. Марковський А.О.		ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ТОВАРАМИ ПРИЧОРНОМОРСЬКОГО РЕГІОНУ	40
Плотніков О.В.		ЗОВНІШНІ ВПЛИВИ НА СТІЙКІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВ	50
MANAGEMENT			
Mammadov C.A. Mammadov I.C.		FEATURES OF MANAGEMENT AT ENTERPRISES OPERATING IN AZERBAIJAN	60
Panov P.		HUMAN RESOURCE PLANNING IN HEALTHCARE	70
Rakhymova Z.Y.		FRANCHISING AS A PERSPECTIVE TYPE OF BUSINESS	76
MARKETING, ADVERTISING AND PR			
Турабова Г.С.		РОЛЬ И НАПРАВЛЕНИЯ МАРКЕТИНГОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ НА РЫНКЕ ТУРИЗМА	80
FINANCE AND CREDIT			
Rzayeva A.A.		DIRECTIONS FOR IMPROVING THE FINANCIAL MARKET IN AZERBAIJAN	83
Алиева Т.Э.		НЫНЄШНЯЯ СИТУАЦИЯ СТРАХОВОГО СЕКТОРА В АЗЕРБАЙДЖАНЕ	86
ACCOUNTING AND AUDITING			
Курбет М.А.		ЗВІТНІСТЬ ПРО СОЦІАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ	90
PEDAGOGY AND EDUCATION			
Bayramova F.R.		PEDAGOGICAL FEATURES OF INNOVATION IN PRESCHOOL EDUCATION	95
Begimbet M. Turlibekova A. Saparbayeva D. Dossymbekova K.		IMPROVING STUDENTS' WRITING REPORT TEXT SKILLS THROUGH LESSON STUDY	102
Jurayev A.B.		DEVELOPING PRESENTATION SKILLS IN A FOREIGN LANGUAGE	112
Tsekhmister Y. Konovalova T. Tsekhmister B.		TREND "TIKTOK" VIDEO AS A NEW TOOL TO MOTIVATE LEARNING ACTIVITIES OF STUDENTS OF THE UKRAINIAN MEDICAL LYCEUM OF THE BOGOMOLETS NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY: ANALYTICAL AND PREDICTIVE ASPECT	116

RECENT SCIENTIFIC INVESTIGATION

Айтпаева А.К. Дузбаева Н. Тастенова А.		СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ РАБОТА С ДЕТЬМИ, ОКАЗАВШИХСЯ В ТРУДНОЙ ЖИЗНЕННОЙ СИТУАЦИИ	121
Мырзағалиева Р.Б. Турмағанбетова Л.Г. Байтұрсынов А.Е		АХМЕТ БАЙТҰРСЫНОВ ЕҢБЕКТЕРІНДЕГІ ЛИНГВИСТИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ЛИНГВОДИДАКТИКАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕР	134
Піскунова Л.Е.		ПРОБЛЕМИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ НАУКОВО ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ	143

POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION

Фердман Г.П.		АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ США ТА КНР ЯК ГОЛОВНИХ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ БЕЗПЕКИ	153
--------------	---	--	-----

SOCIOLOGY AND SOCIETY

Бөкешова Г.Қ. Гайсина Н.Б. Жұмабаева Ж.С. Зекенова А.А. Кыдырғазина Д.М. Қобықбай М.Б. Джамединова У.С.		«ГЕНДЕРЛІК САЯСАТТЫ ДАМУДАҒЫ ЗАМАНАУИ АСПЕКТІЛЕРІ ЖӘНЕ ӘЙЕЛДЕРДІҢ ҚАЗАҚ ҚОҒАМЫНДАҒЫ ЖАҒДАЙЫ» (КЕАҚ «СМУ» НЕГІЗІНДЕ)	159
Иманбаева С.Ж. Сарсенова А.Б.		ОТБАСЫЛЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРДЫҢ ӨЗГЕРУІНІҢ КЕЙБІР МӘСЕЛЕЛЕРІ: СОЦИОЛОГИЯЛЫҚ ТАЛДАУ	162
Ордабаева И.Н. Омарова А.М. Ислямова Д.Б. Шокатаева С.Е. Ауғанбаев Е.Қ. Дуабекова К.Б. Базарбек Ә.Ж.		ДОСУГОВЫЕ ПРЕДПОЧТЕНИЯ И СФЕРА ИНТЕРЕСОВ СТУДЕНТОВ НАО «МУС»	174

PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY

Оразбекова С.О. Орман К. Катанова Е.Т. Чункурова З.К.		АГРЕССИВТІ МІНЕЗ-ҚҰЛЫҚ МӘСЕЛЕСІН ЗЕРТТЕУ	178
Яцук Н.В. Говоруха О.С.		ЯК ДОПОМОГТИ ЛЮДИНІ ЩО СТАЛА ЖЕРТВОЮ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЛЯ ПІД ЧАС ЗБРОЕНОГО КОНФЛІКТУ У КРАЇНІ	186

PHILOLOGY AND LINGUISTICS

Shukurova H.M.		POLYSEMY AND ITS CONNECTION WITH THE CONTEXT	190
Tarasiuk A.M.		STYLISTIC PECULIARITIES OF COMPLEX SENTENCES IN J. AUSTEN'S PROSE AND THEIR RENDERING IN UKRAINIAN TRANSLATIONS	195
Бобоқұлова Г.Ш.		МАШХҰР ИНСОНЛАРНИНГ ТАЪЛИМ, ИЛМ ҲАҚИДАГИ ҲИКМАТЛИ СЎЗЛАРИ	199
Номозов Р.Б.		ПАРЕМАЛАРНИНГ ЛИНГВИСТИК МАҚОМИ	202
Рахмонзода Н.Д.		ЛЕКСИЧЕСКИЕ И ГРАММАТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ В ТЕКСТАХ ОФИЦИАЛЬНЫХ ДОКУМЕНТОВ	208
Чоршанбиева У.Т.		ПАРЕМИОЛОГИЯ – ЗАМОНАВИЙ ТИЛШУНОСЛИКНИНГ ЙЎНАЛИШИ СИФАТИДА	216

JOURNALISM AND TELECOMMUNICATIONS

Галацька В.Л.		ТЕАТР СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ: ПУБЛІЦИСТИЧНА РЕЦЕПЦІЯ ПАТРІОТИЧНОГО ВИЯВУ	223
---------------	---	--	-----

LAW AND INTERNATIONAL LAW

Borkovska I. Krutikova I.		CHARACTERISTICS OF A FOSTER FAMILY IN UKRAINE AS A VARIETY OF ARRANGEMENT OF ORPHAN CHILDREN	227
Cociorva M.		THE DETERMINANTS OF FEMININE CRIMINALITY	231
Guyvan P.D.		TIMELY PROCEEDINGS UNDER THE CONVENTIONS FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FUNDAMENTAL FREEDOMS: UKRAINIAN PRACTICE	239
Айболова А.		К ВОПРОСУ О СТАТУСЕ ПРЕДСТАВИТЕЛЯ В ГРАЖДАНСКОМ ПРОЦЕССЕ	249
Безпалова О.І.		ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ВОЄННОГО СТАНУ	253
Есемсеитова М.		ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПРАКТИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ АДВОКАТА	256
Королівська А.М.		ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТАНОВИЩА ІНВЕСТОРА В ПРОЦЕДУРІ БАНКРУТСТВА	261
Стамбеков Р.		ПРАВО НА АПЕЛЛЯЦИОННОЕ ОБЖАЛОВАНИЕ, ПРИНЕСЕНИЕ АПЕЛЛЯЦИОННЫХ ХОДАТАЙСТВ ПРОКУРОРОМ НА СУДЕБНЫЕ АКТЫ	266

ARTS, CULTURAL STUDIES AND ETHNOGRAPHY

Гіголаєва- Юрченко В.О.		ВЛИВ ФОНЕТИЧНИХ НАВИЧОК НА ВОКАЛЬНО-ТЕХНІЧНУ ЯКІСТЬ (НА ПРИКЛАДІ ПРАКТИКИ З КИТАЙСЬКИМИ СТУДЕНТАМИ ХДАК)	271
----------------------------	---	--	-----

HISTORY AND ARCHEOLOGY, ARCHIVAL STUDIES

Makushina H.		SCULPTURES OF THE MAKUSHIN FAMILY IN SOUTHERN UKRAINE	278
--------------	---	---	-----

BIOLOGY AND BIOTECHNOLOGY

Mirzayeva A.B. Bunyatzada Z.S.		INVESTIGATION OF THE COLOR FACTORS OF HINDOGNI AND MADRASA WINES	281
-----------------------------------	---	--	-----

MEDICINE AND PHARMACY

Banov P. Antoci A.		THE ROLE OF DIAGNOSTIC IMAGING IN THE EARLY DETECTION OF PROSTATE CANCER	284
Musteata L.Z. Caraman A.-M.V.		PRIMARY MYELOFIBROSIS: CLINICAL PICTURE, DIAGNOSIS AND TREATMENT	286
Operchuk N.I. Golovan A.Y.		SENTINEL EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE OF INFLUENZA IN THE KIROVOGRAD REGION FOR 2019-2021	290
Pînzescu D. Vetrila V.		PARTIAL KNEE REPLACEMENT WITH OXFORD PROSTHESIS	296
Țurcanu T. Lucia A.		IMMUNOLOGICAL FEATURES IN ACUTE RESPIRATORY INFECTION, CO-ASSOCIATED WITH HERPES INFECTIONS, IN INFANTS	297
Єрмак Г.М. Бессарабова О.В.		САКРАЛІЗАЦІЯ ЯК ОДНА З ПРИЧИН РОЗВИТКУ СКОЛІОЗУ У ДІТЕЙ ШКІЛЬНОГО ВІКУ	299
Кудіна О.В.		АНАЛІЗ ЕКСПЕРТНОЇ ОЦІНКИ ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЗМЕНШЕННЯ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ СТРЕСУ (СТРЕСПРОТЕКТОРИ)	303

RECENT SCIENTIFIC INVESTIGATION

Шарибеков А.К. Матанов Т.М. Амиргазы А. Абишов А.Н.		АМБУЛАТОРНАЯ АНЕСТЕЗИЯ У ПОЖИЛЫХ ПАЦИЕНТОВ	316
--	---	--	-----

GEOLOGY, MINERALOGY AND SOIL SCIENCE

Гусейнова М.А. Алескеров Э.А.		КОМПЛЕКСИРОВАНИЕ И ИНТЕРПРЕТАЦИЯ СЕЙСМО-ГРАВИМЕТРИЧЕСКИХ ДАННЫХ	323
----------------------------------	---	---	-----

NATURE MANAGEMENT, RESOURCE SAVING AND ECOLOGY

Akhmetova S.O Ayazbekkyzy A.		EXPERIMENTAL JUSTIFICATION FOR OPTIMIZING ANAEROBIC-AEROBIC WASTEWATER TREATMENT TECHNOLOGY OF WHOLE MILK PROCESSING ENTERPRISES	328
---------------------------------	---	--	-----

Гоштинар С.Л.		ПОНЯТТЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ	338
---------------	---	---------------------------------------	-----

Еспаева А.С. Имбай А.Ж.		ИССЛЕДОВАНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКИ БЕЗОПАСНЫХ ЛАКОКРАСОЧНЫХ МАТЕРИАЛОВ	342
----------------------------	---	---	-----

Кадыров А.Л. Хомитов А.Ш. Джавхарова Н.И.		ИЗМЕНЕНИЕ КЛИМАТА СОГДИЙСКОЙ ОБЛАСТИ ЗА ПОСЛЕДНИЕ 40 ЛЕТ (НА ПРИМЕРЕ Г. ХУДЖАНДА)	348
---	---	---	-----

Санатова Т.С. Абжал Д.Қ.		МОНИТОРИНГ СТАЦИОНАРНЫХ ИСТОЧНИКОВ ВЫБРОСОВ ЗАГРЯЗНЯЮЩИХ ВЕЩЕСТВ В Г. АЛМАТЫ	353
-----------------------------	---	--	-----

ENERGETICS

Voloshko A. Shevchuk V. Dzheria T.		PROBLEMS OF DETERMINING THE PRESENCE OF DISTORTIONS OF ELECTRIC POWER QUALITY	369
--	---	---	-----

Соколовский Ю.Б. Лимонов Л.Г.	 	ВЫСОТНАЯ ВЕТРОЭНЕРGETИКА	377
----------------------------------	--	--------------------------	-----

PHYSICS AND MATHS

Фетько О.В.		ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМ КОМП'ЮТЕРНОЇ МАТЕМАТИКИ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	388
-------------	---	---	-----

Фетько О.В.		ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ СИСТЕМ КОМП'ЮТЕРНОЇ МАТЕМАТИКИ	391
-------------	---	---	-----

CHEMISTRY AND MATERIALS SCIENCE

Makharadze T.G.		ELEMENTAL COMPOSITION OF FULVIC ACIDS, ISOLATED FROM NATURAL WATERS OF GEORGIA	394
-----------------	---	--	-----

GENERAL ENGINEERING AND MECHANICS

Пізінцалі Л.В. Александровська Н.І. Россомаха О.І. Россомаха О.А. Рабоча Т.В.		ДІАГРАМА ІСІКАВИ АНАЛІЗУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ МЕТОДІВ РІЗАННЯ ПРИ УТИЛІЗАЦІЇ СУДЕН	397
---	---	---	-----

RADIO ENGINEERING, ELECTRONICS AND ELECTRICAL ENGINEERING

Агірова М.К. Ібрагімова В.В.		APPLICATION OF THE SOFTWARE PACKAGE - PROTEUS FOR DESIGN ELECTRONIC DEVICES	406
---------------------------------	---	---	-----

Лимонов Л.Г.		ЭЛЕКТРОПРИВОД МЕХАНІЗМА ПЕРЕМОТКИ ПОЛОСЫ	412
--------------	---	--	-----

Марколенко П.Ю. Зайцев В.В.		ПІДВИЩЕННЯ ПИТОМОЇ ШВИДКОСТІ ПЕРЕДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ В МЕРЕЖАХ LTE	419
--------------------------------	---	--	-----

Чезімбаева Қ.С. Шакәрбек Е.Б.		СЫМСЫЗ СЕНСОРЛЫҚ ЖЕЛІЛЕРДЕ ДЕРЕКТЕРДІ ТАРАТУ АЛГОРИТМДЕРІНІҢ АҚАУЛЫҚҚА ТӨЗІМДІЛІГІН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ	423
----------------------------------	---	--	-----

MODELING AND NANOTECHNOLOGY		
Muhamediyeva D.T. Norkobilov M.	 FUZZY PROGRAMMING METHOD	429
Muhamediyeva D.T. Norkobilov M.	 MODEL OF OPTIMAL MANUFACTURING OF PHARMACEUTICAL PRODUCTS	432
Munisaxon R.R. Mokhiruy B.S.	 APPLICATIONS OF THE EVOLUTIONARY ALGORITHM TO THE PROBLEM OF MULTICRITERIA OPTIMIZATION	435
Usatova O. Strelnikova E.	 THE COUETTE FLOW	444
Нуралиев Ф.М. Нарзуллоев О.М. Эгамбердиев Н.А. Тастанова С.А.	 ОБ ОДНОЙ ЗАДАЧЕ ОПТИМИЗАЦИИ ЦВЕТОВ В СЛОЖНЫХ ФРАКТАЛЬНЫХ ИЗОБРАЖЕНИЯХ КОВРОВЫХ ИЗДЕЛИЙ	447
INFORMATION AND WEB TECHNOLOGIES		
Baxramova Y. Shaazizova M.E. Jumaev S.	 SEGMENTATION OF TUMORS ON FULL-SLIDE HISTOLOGICAL IMAGES USING DEEP LEARNING TECHNOLOGY	452
Dauletov A.Y.	 CREATING A DOCUMENT CLASSIFICATION CONSTRUCTOR BY USING A FIELD-GENERATING SOFTWARE TOOL	456
Kalilaeв D.B. Nuraliyev N.R.	 USING CONVOLUTIONAL NEURAL NETWORKS TO SOLVE THE PROBLEM OF OPERATIONAL FORECASTING OF THE DYNAMICS OF THE SPREAD OF FOREST FIRES	461
Khmiliarchuk O. Taranova M.	 ANALYSIS OF FACTORS INFLUENCING THE QUALITY OF ELECTRONIC TEXTBOOKS	465
Kubishov İ.N.	 COMPUTER SOFTWARE AND CLASSIFICATION	468
Meliziyaev O. Mamasoliev A. Fayzullaev B.	 ARTIFICIAL NEURAL NETWORKS FOR MEDICAL DIAGNOSTICS: REVIEW OF RECENT TRENDS	471
Muminov S.Y. Abduraxmanov A.A. Jumanazarov B.J.	 SOLVING FUZZY DIFFERENTIAL EQUATIONS USING THE THIRD ORDER RUNGE-KUTTA METHOD FOR A THREE-STEP ANTIHARMONIC MEAN	476
Narziev N.B. Khushbakov S.T. Khamraev M.R.	 SOFTWARE ARCHITECTURE OF ONLINE STORES	479
Tojiev F.B.	 NEURAL NETWORKS: APPLICATION TODAY AND DEVELOPMENT PROSPECTS	484
Tojiev F.B. Ismoilov A.I. Nurmuhammadov A.	 POSITION OF THE ARTIFICIAL NEURAL NETWORK MODEL IN MEDICAL EXPERT SYSTEMS	488
Umarova Z. Kozhabekova P. Yessirkeпов N.	 INFORMATION TECHNOLOGIES	492
Аскарлов А.Л. Собиров Э.А. Палванов К.Г.	 СИНТЕТИЧЕСКАЯ ГЕНЕРАЦИЯ ЗАХВАТА ПРЕДМЕТОВ РУКАМИ ДЛЯ ПОДГОТОВКИ ДАТАСЕТОВ ДЛЯ ОБУЧЕНИЯ НЕЙРОННОЙ СЕТИ ПО РАСПОЗНАНИЮ ПОЛОЧНЫХ ПРОДУКТОВ	498
Нуштаева О.Х. Байжонова Л.Э.	 ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ КАК ПЕРСПЕКТИВНЫЙ ИНСТРУМЕНТ В РАБОТЕ ПЕРЕВОДЧИКА	502
ARCHITECTURE, CONSTRUCTION AND DESIGN		
Salehzadeh G.S. Abdulazimova A.F.	 DESIGN IN THE SPHERE OF THE INDUSTRY AS A CREATIVE PROJECT ACTIVITY	509
Джанджгава Н.В. Джанджгава Р.Ш.	 ЕКОНОМІЧНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В БУДІВНИЦТВІ	514

RECENT SCIENTIFIC INVESTIGATION

PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Стрикаленко Є.А. ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДІВЧАТ У
Шалар О.Г. | ВІЛЬНІЙ БОРОТЬБІ | 517
Деркач В.М.

MILITARY AFFAIRS AND NATIONAL SECURITY

Ярошенко О.В. ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ АДАПТАЦІЇ СТРУКТУРИ
ЕВАКУАЦІЙНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ДО СКЛАДУ І ЗАВДАНЬ | 526
ВІЙСЬК, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ

PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS

Стрикаленко Євгеній Андрійович

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри загальноекономічної підготовки
Херсонського державного аграрно-економічного університету,
Україна

Шалар Олег Григорович

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри загальноекономічної підготовки
Херсонського державного аграрно-економічного університету,
Україна

Деркач Віктор Миколайович

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент,
доцент кафедри фізичного виховання і спорту,
Миколаївського національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова,
Україна

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДІВЧАТ У ВІЛЬНІЙ БОРОТЬБІ

***Анотація.** Стаття присвячена визначенню ефективності фізичної підготовки дівчат, що спеціалізуються в вільній боротьбі. Контингент дослідження склали юні борчині, які відносяться до групи початкової підготовки 12-13 років. Встановлено, що правильний підбір та використання засобів та методів фізичної підготовки дозволило суттєво підвищити рівень підготовленості. В експериментальній групі протягом дослідження на 10-40% підвищилась кількість юних борчинь з високим рівнем підготовленості та на 20-30% зменшилась кількість спортсменок з низьким рівнем як загальної так і спеціальної підготовленості. В контрольній групі зміни в рівні підготовленості незначні і коливалися в межах від 10% до 20%.*

***Ключові слова:** боротьба, юні спортсменки, фізична підготовка, тести, швидкість, спритність, сила.*

Постановка проблеми. На сьогодні федерація боротьби України посилено працює над підвищенням видовищності, динамічності та інтенсивності змагальних поєдинків. Скорочується час змагальних сутичок, тривалість проведення змагань, значно збільшується щільність ведення боротьби. Внесені зміни інтенсифікують змагальні сутички та напруженість змагальної діяльності загалом. Усе це підвищує вимоги до рівня фізичної, технічної та психологічної підготовленості кваліфікованих борців вільного стилю [4, 5, 7, 9, 11].

Фізична підготовка є основою спортивного тренування. Без достатньо розвинутих силових і швидкісних здібностей, витривалості, гнучкості не можна досягти результатів навіть за хорошої технічної та тактичної підготовленості [8, 10].

Аналіз літературних джерел. А.І. Горюнов стверджує що, гарна фізична підготовка – основа для вдосконалення усіх сторін підготовки борця, і взагалі їй необхідно приділяти багато уваги, як початківцям, так і спортсменам високого класу [2].

В своїх роботах Л.В. Волков, В.М. Платонов, М.М. Булатова вказують, що загальна фізична підготовка передбачає різнобічний розвиток фізичних якостей, функціональних можливостей та систем організму спортсмена, злагодженість їх прояву у процесі м'язової діяльності [1, 3]. У сучасному спортивному тренуванні загальна фізична підготовленість пов'язується не з різнобічною фізичною досконалістю взагалі, і з рівнем розвитку якостей і здібностей, які надають опосередкований вплив на спортивні досягнення. Засобами загальної фізичної підготовки є вправи, які надають загальний вплив на організм, і особистість спортсмена. Загальна фізична підготовка повинна проводитись протягом річного циклу тренування [14, 15, 16].

Тому у зв'язку з постійним збільшенням навантаження в вільній боротьбі для досягнення високого спортивного результату необхідно значну увагу приділяти фізичній підготовці борців. Саме тому дослідження даної теми безперечно є актуальним.

Мета статті полягає в визначенні ефективності фізичної підготовки

дівчат, що спеціалізуються в вільній боротьбі.

Виклад основного матеріалу дослідження. Контингент дослідження склали юні борчині, які відносяться до групи початкової підготовки 12-13 років. Дві групи дівчат займалися вільною боротьбою в дитячо-юнацькій спортивній школі № 3 м. Херсону. Тренування в кожній групі відбувалось тричі на тиждень протягом листопада-грудня 2021 року. Матеріально-технічна база, обладнання та інвентар був однаковим. Після проведення першого тестування, яке проводилось у відповідності до нормативів навчальної програми для дитячо-юнацьких спортивних шкіл та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, ми розділили дівчат на дві групи. До складу першої групи увійшли юні борчині, які на момент початку дослідження мали дещо нижчий рівень фізичної підготовленості (експериментальна група), другу групу, навпаки склали юні спортсменки в яких фізична підготовленість була дещо вищою (контрольна група). В ході дослідження спортсменки контрольної групи тренувались за стандартним планом без акценту уваги саме на показники фізичної підготовленості, а в експериментальній групі тренер наприкінці основної частини заняття давав юним борчиням додаткові комплекси вправ спрямовані на підвищення показників, як загальної так і спеціальної фізичної підготовленості юних спортсменок. Окрім додаткових вправ зміст та методика їх використання в обох групах відрізнявся.

Оцінка результатів тестування відбувалась згідно встановлених нормативних вимог програми з вільної боротьби для дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю.

Протягом дослідження були визначені показники фізичної підготовленості борчинь, де використовувалися наступні тести: - біг 10 м, (швидкість); човниковий біг 4x9 м, (спритність); підтягування на перекладині (сила); стрибок у довжину з місця (швидкісно-силові здібності). Відповідно до нормативів програми всі отримані в ході дослідження результати ми розподілили за п'ятьма різними рівнями підготовленості: високий, вище

середнього, середній, нижче середнього та низький. Зміни в показниках загальної та спеціальної фізичної підготовленості протягом експерименту визначались за відсотками спортсменів з певними рівнями підготовленості.

Результати загальної фізичної підготовленості в обох групах дослідження представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

**Рівень фізичної підготовленості юних борчинь
на початку дослідження (%)**

Тести Рівні	Біг 10 м		Човниковий біг 4x9 м		Стрибок у довжину з місця		Підтягування на перекладині	
	К.Г.	Е.Г.	К.Г.	Е.Г.	К.Г.	Е.Г.	К.Г.	Е.Г.
Високий	10	–	10	10	30	10	50	40
Вище середнього	10	10	40	10	20	–	10	10
Середній	30	–	10	20	10	10	30	–
Нижче середнього	30	40	20	30	40	10	10	–
Низький	20	50	20	30	–	70	–	50

Аналізуючи отримані результати встановлено, що кількість юних спортсменок, що мають високий рівень фізичної підготовленості більша в контрольній групі борчинь. Також видно, що у юних борчинь з контрольної групи також на 10 - 20 % більше показників, що відповідають вище середнього та середнім рівнем підготовленості ніж у представників експериментальної групи. Проте в цілому розходження не значні і не перевершують 10 – 20 %.

Детальний аналіз результатів по окремим фізичним якостям довів, що в обох групах спостерігається більш низький рівень швидкісної підготовленості за показниками тесту (біг 10 м). Також необхідно зазначити, що в експериментальній групі значно нижчі показники в тестах стрибок у довжину з місця (70% юних борчинь мали низький рівень підготовленості) та підтягування (50% знаходилися на низькому рівні). Такі показники обумовлені, насамперед, тим, що в експериментальній групі знаходилося більше спортсменів важкої вагової категорії, а також, що в цілому небагато часу приділялось розвитку швидкості. Також необхідно відмітити, що в

тестовому випробуванні підтягування на перекладині у представників експериментальної групи чітко просліджується розбіжність між високим і низьким рівнем підготовленості. В групі відсутні спортсмени, які відповідали б середньому та нижче середнього рівню підготовленості.

Підсумовуючи отримані результати зазначимо, що на початку експерименту рівень фізичної підготовленості суттєво вищий у представників контрольної групи.

Відповідно до поставленої мети після визначення вихідних показників рівня фізичної підготовленості, у співпраці із тренерами спортивної школи, протягом двох місяців впроваджували в тренувальний процес експериментальної групи спеціальні комплекси фізичної підготовки. Дані комплекси виконувались наприкінці основної частини тренування. В більшості випадків ці вправи виконувались в ігровій та змагальній формі і дівчата з задоволенням виконували комплекси не зважаючи на певну втомленість після виконання основних завдань тренування.

По завершенню експерименту ми за допомогою тестів з програми по вільній боротьбі повторно дослідили рівень фізичної підготовленості та згрупували отримані результати відповідно за рівнями підготовленості.

Результати повторного тестування рівня загальної фізичної підготовленості в обох групах дослідження представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Рівень фізичної підготовленості юних борчинь по завершенню експериментальної частини роботи (%)

Тести Рівні	Біг 10 м		Човниковий біг 4x9 м		Стрибок у довжину з місця		Підтягування на перекладині	
	К.Г.	Е.Г.	К.Г.	Е.Г.	К.Г.	Е.Г.	К.Г.	Е.Г.
Високий	10	30	20	50	30	30	40	40
Вище середнього	20	40	30	10	30	30	20	20
Середній	30	20	20	30	30	20	20	20
Нижче середнього	30	10	20	10	20	20	20	10
Низький	10	–	10	10	–	–	–	10

Досліджуючи показники повторного тестування видно, що природно результати в обох групах змінилися на кращі. Так в обох групах практично відсутні спортсмени з низьким рівнем підготовленості і не значна група юних борчинь мали нижче середнього рівня підготовленості. Проте в більшості випадків відсоток борчинь з високим та вище середнього рівнем підготовленості, на відміну від першого тестування, значно підвищився в експериментальній групі. Виходячи з вищевикладеного можемо зробити припущення, що використання комплексу вправ в експериментальній групі дозволило значно підвищити рівень загальної фізичної підготовленості юних борчинь.

Стосовно результатів по кожному окремому тесту зазначимо, що за тестами «біг на 10 м» та «човниковий біг 4 x 9 м» в експериментальній групі відсоток дітей з високим рівнем фізичної підготовленості вдвічі перевищує показники контрольної групи (10% проти 30% та 20% проти 50% відповідно). Показники ж тестів «стрибок у довжину з місця» та «підтягування на перекладині» вказують на практично однаковий рівень розвитку швидкокісно-силових здібностей нижніх кінцівок та сили м'язів верхнього плечового поясу відповідно. Більшість юних борчинь (70 – 80 %) в обох групах характеризуються високим, вище середнього та середнім рівнем підготовленості.

Узагальнюючи отримані в ході дослідження результати зазначимо, що за показниками фізичної підготовленості юних борчинь відбулись наступні зрушення: за тестом «біг на 10 м» в К.Г. відсоток дітей з високим рівнем підготовленості не змінився проте на 10% зменшилась кількість дівчат з низьким рівнем підготовленості, в Е.Г. навпаки після першого тестування взагалі жоден з борчинь не відрізнявся високим рівнем підготовленості та 50 % мали низький рівень, а після експерименту 30 % показали високий рівень підготовленості та взагалі не виявлено спортсменів з низьким рівнем.

Зміни в показниках тесту «човниковий біг 4 x 9 метри» були наступні: в К.Г. на 10% збільшилась кількість юних борчинь з високим рівнем підготовленості і на 10% зменшилась кількість спортсменів з низьким рівнем. Результати Е.Г. змінилися значно більше – на 40% збільшилась кількість юних борчинь з високим рівнем підготовленості та на 20% зменшилась кількість

спортсменів з низьким.

Рівень розвитку швидкісно-силових здібностей за тестом «стрибок у довжину з місця» в К.Г. практично не змінився (виключенням є відсутність борчинь з низьким рівнем підготовленості). Показники ж Е.Г. змінились більш суттєво: на початку лише 10% борчинь мали високий рівень, по завершенню відсоток змінився до 30% та 70% юних спортсмененок мали низький рівень, а по завершенню таких спортсменів взагалі не встановлено.

Нарешті стосовно змін в показниках тесту «підтягуванні на перекладині» видно, що в К.Г. змін практично не визначено, а в Е.Г. відсоток юних борчинь з високим рівнем силової підготовленості не змінився проте значно зменшилась кількість спортсменів з низьким рівнем підготовленості з 50% до 10% відповідно.

Висновки. Експериментально встановлено, що правильний підбір та використання засобів та методів фізичної підготовки дозволило суттєво підвищити рівень підготовленості. В експериментальній групі протягом дослідження на 10 – 40% підвищилась кількість юних борчинь з високим рівнем підготовленості та на 20 – 30% зменшилась кількість спортсменок з низьким рівнем як загальної так і спеціальної підготовленості. В контрольній групі зміни в рівні підготовленості незначні і коливалися в межах від 10% до 20%.

Таким чином за результатами проведеного дослідження нами визначено, що використання в тренувальному процесі експериментальної групи спеціальних комплексів вправ спрямованих на підвищення фізичної підготовленості дозволяє значно покращити рівень майстерності та психологічну впевненість власних дій.

Перспективою подальших досліджень є вивчення інноваційних методик для покращення рівня техніко-тактичної підготовленості борчинь вільного стилю на різних етапах підготовки.

Список джерел:

1. Волков Л.В. (2002). *Теория и методика детского и юношеского спорта*. Олимпийская литература, 294. Киев.

2. Горюнов А.И. (2006). *Особенности становления спортивного мастерства в спортивных единоборствах*. Прометей, 285. Киев.
3. Платонов В.Н., Булатова М.М. (1995). *Физическая подготовка спортсмена*. Олимпийская литература, 320. Киев.
4. Стрикаленко Є.А., Шалар О.Г., Гузар В.Н. (2019). Використання інтегральних вправ у фізичній підготовці спортсменів-айкідистів. *Здоров'я, спорт, реабілітація. Науковий журнал*, 1, 126-131. DOI: <https://doi.org/10.34142/ZSR.2019.05.01.14>
5. Стрикаленко Є.А., Гузар В.М., Шалар О.Г. (2019). Вплив інтегральних вправ на фізичну підготовленість спортсменів, що займаються айкідо. *Единоборства. Науковий журнал*, 3 (13), 65-73. DOI:10.15391/ed.2019.08
6. Шалар О.Г., Гузар В.М., Дніщенко М.В. (2019). Властивості особистості та їх залежність від підготовленості юних каратистів. *XIX Всеукраїнська науково-практична конференція «Медико-біологічні проблеми фізичної культури, спорту та здоров'я людини»*. Збірник наукових праць, 19, 91-94.
7. Шалар Олег, Марущак Юрій, Гузар Віктор (2018). Методика формування індивідуального стилю змагальної діяльності юних тайських боксерів. *Фізичне виховання і спорт в навчальних закладах України на сучасному етапі: стан, напрямки та перспективи розвитку*, 276-281
8. Шалар О.Г., Савченко-Марущак М.С., Стрикаленко Є.А. (2018). Взаємозв'язок стилів діяльності юних каратистів із спортивною та психологічною підготовленістю. *Единоборства. Науковий журнал*, №3 (9), 77-85. DOI:10.5281/zenodo.1255702
9. Шалар О.Г., Стрикаленко Є.А., Савченко-Марущак М.С. (2018). Психологія тактичного двобою юних каратистів. *Единоборства. Науковий журнал*, №2 (8), 104-115
10. Шалар О., Кедровський Б., Іздебський І. (2015). Взаємозв'язок між фізичною та технічною підготовленістю юних борців. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. Збірник наукових праць, 3 (31), 239-242.
11. Шалар О.Г., Гузар В.М., Савченко-Марущак М.С. (2016). Вплив фізичної підготовленості на властивості особистості юних каратистів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка*, 139 (1), 45-48.
12. Шалар О.Г., Стрикаленко Є.А., Гузар В.М. (2016). Проблема травматизму в кіокушин карате. *Здоров'я, спорт, реабілітація*, 4, 73-77
13. Strykalenko Yevhenii, Shalar Oleh, Huzar Viktor, & Yuskiv Serhii, Silvestrova Hanna, Holenco Nina. (2020). The correlation between intelligence and competitive activities of elite female handball players. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(1), 63-70, DOI:10.7752/jpes.2020.01008
14. Strykalenko Yevhenii, Shalar Oleh, Huzar Viktor, Voloshynov Serhii, Homenko Vladislav,

Bazylyev Serhiy. (2020). Efficient passage of competitive distances in academic rowing by taking into account the maximum strength indicators. *Journal of Physical Education and Sport*, Vol.20 (6), Art 474, pp. 3512 - 3520, online ISSN: 2247 - 806X; p-ISSN: 2247 – 8051; ISSN - L = 2247 - 8051 DOI:10.7752/jpes.2020.06474

15. Shalar Oleh, Strykalenko Yevhenii, Huzar Viktor, & Homenko Yladiav, Popovich Tatyna. (2019) Psychological readiness of handball players for the competition. *Sport science international scientific journal of kinesiology*, 12, issue 1, 95-102.
16. Shalar, O., Huzar, V., Strykalenko, Y., Yuskiv S., Homenko, Y., & Novokshanova, A. (2019). Psycho-pedagogical aspects of interaction between personality traits and physical qualities of the young gymnasts of the variety and circus studio. *Journal of Physical Education and Sport*, 19(Supplement issue 6), 2283-2288. <http://dx.doi.org/10.7752/jpes.2019.s6344>

SCIENTIFIC EDITION

BN 978-8-273463-53

9 788273 463531

SCIENTIFIC COLLECTION «INTERCONF»

№ 106 | April, 2022

The issue contains:

Proceedings of the 5th International
Scientific and Practical Conference

RECENT SCIENTIFIC INVESTIGATION

OSLO, NORWAY
26-28.04.2022

Published online: April 28, 2022

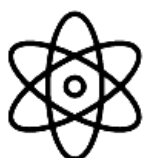
Printed: December 30, 2022. Circulation: 200 copies.

Contacts of the editorial office:

Scientific Publishing Center «InterConf»

E-mail: info@interconf.top

URL: <https://www.interconf.top>

InterConf

Scientific Publishing Center